

ՄԱՐՏԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԵՂԵՍՏԱՆԻ ԲԱՐՈՒՆԴԱՆԻ

Տարեկան գինը 10 ռուբլի, կես տարեկանը
և 7 ամսանը 6 ռուբլի:
Առանձին համարները ԱՄԵՆ ՏԵՂ 5 ԿՈՊ.
Թիֆլիսում գրվում են խմբագրատանը:
Մեր հասցեն՝ Тифлис, редакция „Мшакъ“
Саргисевская ул. № 5
Tiflis. Rédaction „Mschak“
Խմբագրատանը տեղի է ֆո № 253:

Ոմբագրությունը բաց է առաւօտեան 10—2
(բացի կիրակի և տոն օրերէն):
Յայտարարութիւն ընդունվում է ամենիւրեւում
Յայտարարութիւնները համար վճարում են
իրաւաւորողը տողաւորով 20 կոպէկ:
Տպարանի տեղի է ֆո № 67:

ՄԱՐՏԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԵՂԵՍՏԱՆԻ ՏԱՐԻ
Հասցեն՝ ТИФЛИСЬ, Редакция „МШАКЪ“
TIFLIS, Rédaction du journal „MSHAK“

Յայտարարութիւնները համար պիտի վճարել. Ի ներսի վրա իւրաքանչիւր տողա-
տեղին (պիտիւմ) — 20 կոպ, Ի՞նչ ներսի վրա — 10 կոպ:
Կողմանց դուրս գտնող անձերի և հիմարկութիւնների յայտարարութիւնները
բացառապէս ընդունվում են Մոսկվայում — Центральная Контора. Объявлений. Торгов.
Дома Л. и Э. Метцель и Ко, Мясницкая, 1. С. Сытова, և նրա բաժանմունքներում — Պե-
տերբուրգում. Морская, 11, Կարգավայրում — Маршальковская, 130, Կիւնյովում. Большая,
38, Պարկում. 8 Пашады Биржи:

ԱՊՐԱՆԻ ԲԱՍՏԱՆՈՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ ԿԱՍ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ 2Է ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ

2 օրեքայի, 7 մարտի
ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ
Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԺՈՂՈՎ

- որի պարտավորւածները կը լինեն
- 1) Գիւղատնտեսական ամսագրորդութիւնը ղեկի ներսի վրա — 20 կոպ, Ի՞նչ ներսի վրա — 10 կոպ:
 - 2) Տեղեկատվական ամսագրորդութիւնը ղեկի ներսի վրա — 20 կոպ, Ի՞նչ ներսի վրա — 10 կոպ:
 - 3) Գիւղատնտեսական ամսագրորդութիւնը ղեկի ներսի վրա — 20 կոպ, Ի՞նչ ներսի վրա — 10 կոպ:
 - 4) Ընդհանուր գործեր:
- Սկզբնական օրը 8-ին Կարող են ներկայ լինել կողմակի անձինքը 1—1

Գ. Գ. ՄԵՐԱՐԵԱՆՑ

Ներքին հիւանդութիւններ
Սկզբնական օրը 8-ին Կարող են ներկայ լինել կողմակի անձինքը 1—1

ԱՊՐԱՆԻ ԲԱՍՏԱՆՈՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ ԿԱՍ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ 2Է ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆԱՅՆԱԳՈՐԾ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԱՆՆԱԿԱՆ ԴԱՆՆԱԿԱՆ

Կալանայի տեղի է

ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՏՆԵՍԱԿ

որոնց իր ստեղծագործման նիւթը և կեանքը կուէր թնայնութիւններ տակ որոնց իր գիտարժեքատակն երկրի փորման

Եւ իր Երեւանի մասին իր ստեղծագործման անսկզբնական օրերից զրաւել է իսկական մեկը մարդու հոգեկան խորախորհուրդ ապրումների ու վերապրումների ընկալմամբ՝ տեղեկա հասարակական կեանքի ընթացքում:

Մարդու այլանշանակ, գիշարողի ժանիքներում սեղմված կեանքը նրա անողջ գրգռչի ու խորաթափանց ուշադրութեան վրա մեծ ազդեցություն է թողել:

Պարզ է, թէ ինչն է ազդեցութիւնը (այդքը)՝ գրգռողում առաջին տեղին է տուել «Հայ-թուրք Սիւննի»:

Կարեն Միքայէլեանին իր ստեղծած տիպերը հետաքրքրել են ոչ աւել ոչ պակաս, քան հասարակ կյանքը: Նա Սիւննի հոգու մէջ, ինչպէս և մնացած նրա ստեղծած տիպերի, որոնք էլ բարդ ապրումներ, սուրբեկտիվ մի շարք գիլլաններ, որոնք ցոյց պիտի տալին արդարութեան ու ճշմարտութեան ճանապարհը:

Գրգռված ու տանջված հոգիներին վրայով է անցնում ճանապարհորդութեան գուրու Քայց այդ ճանապարհորդութիւնը՝ Կ. Սիւննի վրայի մոտ չունի տրանսգրիւնտ ընդունել, այլ մարդկային ընկալող ընդունել: Երբ ինչպէս և մնացած նրա ստեղծած տիպերի, որոնք էլ բարդ ապրումներ, սուրբեկտիվ մի շարք գիլլաններ, որոնք ցոյց պիտի տալին արդարութեան ու ճշմարտութեան ճանապարհը:

Մարդկանց տանջանքի ու վրայի մէջից պոսիւն ճշմարտութիւնը, այդ նոյն նըշանակութիւնն ունի, ինչպէս քիմիկալաբորատոր վերլուծումների ու անալիզի միջոցով բնութեան անխախտ օրէնքներն է բացում:

Իրական տուեալից, մարդկային խնձրված փոքր-շարքերութիւնների մէջից հանել նոյնպիսի անխախտ օրէնքներ, ինչպէս լաբորատոր է անում իր լուսն ու մոնէթ, բայց միևնույն ժամանակ կենդանի իրերի հետ: Իրա շնորհիւ է, որ Կ. Միքայէլեանը հացթուր Սիւննիներ, Վաստաններ, Ռոստոմաններն ու Դաստաններն հոգեկան աղբուրներում ուսումնասիրում է ոչ թէ դեմքերի պատմականություն, այլ իրական կեանքի մէջ, ինչպէս Դաստանների անցած «Մեռած ունեւոր», որպէս իր սեփական աշխարհով զինի ու տեսնի, ապա վերաբարձրել:

Միքայէլեանը իր հերոսներին հետ աշխատում է անցնել նրանց կեանքի բոլոր վայրերից: Իրականում, լոկ ուսումնասիրող, առանց պարտաւոր շարունակելու ու դիտարկութեան, ինչպէս վերջերս շատ անաշուղ ու արհեստական կերպով ցանկանում է անել վերադարձ:

Այսքոյն ուսումնասիրում է Սիւննի հոգին, վաղը վայրագութեան թուական, Ռոստոմաններ, Վաստաններ ու փոքր-փոքր դասած Դաստաններ... մի խոսքով, նա աշխատել է՝ ուր հոգին է տրանսլուս, պատմա-պատմական լինում, ուր բոլորն է տիրում, ուր բնութագրութեան հոգիներն են փրկում, ուր արդարութեան են թափվում, ուր մեղք վրէժն ու տիրութիւնն է տիրում:

Միքայէլեանը այս բոլորը գիտում է այնպիսի ստանդարտութեամբ ու լրջութեամբ, ինչպէս փորձառու բժիշկը գիտում է իր առաջ մարդը հիւանդին: Նա ուղիղ նախնայ է կեանքի տանջանքին ու վշտի աշիւին: Նրա բոլոր ստեղծած տիպերը բնորոշ կերպի է բնորոշը բնաստեղծի խոսքերով:

Մի, մեր սիրտը լքել զարգ, ցուց, որ ուրեք քսանգր, վայր, մեր կեանքը սեղմ անցու, Շնորհից բան չմտնացել:

Թեթեւեղ, ընթերցող, նրա «Զրկանքի յոյգերը», նրա «Ջրանքի երկիւյր» ժողովածուները... և այս կալիգրաֆիկ մէկ-մէկ դուրս են գալիս կարաւանի պէս շարան առ շարան ցնցոտիները հազին, մեկ ու թաղանթ, հոգով աղքատ, քարաքանդ, քաղաքի գոհները: Նրա բոլոր ստեղծած տիպերը իրանց այլանշանակութեամբ ու կերպարանով խորհրդի են ու հարազատ մեզ. թէ կարող է զգուսպարարի Սիւննի, թէ կարող է ծիծաղել Վաստանին, Գիւրգինի ու մինչև անգամ հոգով ընկած Ռոստոմանին վրա, կամ չը հասկանալ պոսիւնների ճիւղներում գրգռված ու այլանշանակ ժանիքներ:

Մենք, ընդհանրապէս, սիրում ենք դրանց, ոչ թէ նրանց արտաքինը, այլ նրանց տանջանքը, նրանց վրէժը, ինչպէս Դաստանների լրակալիկով գրուել է խնամակցութիւնը: Ինչպէս հարց Ջաստանի իրերի իր արեղարդ գրուել խնամակցութեան Դիմումը Կարաւանի լուսնով, նոյնպէս Կ. Միքայէլեանը արեղարդ է ընթերցողին իր գրուել խնամակցութեան արեղարդ, շրջապատ, փշրված հոգիների առաջ:

Միքայէլեանը մեր գրականութեան մէջ երևան է զայն աշխատակցութեան ու տիրութեան կողմից արտայայտելի և գտնում է մի ճանապարհ, որը սկսվում է մարդկային առաջին օրից մինչև մեր օրերը և մինչև վերջը—տանջանք:

*) Միքայէլեանի առաջին ժողովածուն է 1907 թ.:

Որպիսի սէր պիտի տանել դէպի տանջվող, չարաբովող ու խաչակիր մարդկութիւնը, գրելու համար «Զրկանքի յոյգերը» էջերը:

Որպիսի հոգով պիտի ապրել Վաստանի, Ռոստոմանի վշտով, գրել վերջերս ու «Ջրանքի երկիւյր» ժողովածուն գրելու համար:

Նրա հացթուր Սիւննից սկսած մինչև «Ջրանքի երկիւյր» վերջին «Հայ-թուրքական պատերազմ» պատմականների տիպերը պատմական են հասարակութեան տարբեր խաւերին, տարբեր հասկացողութիւնների, բայց որոնք իրանց հիմնական ներքին տեսքով միմյան են ու միատեսակ: Այդ կապով, իրար նմանեցնող օղակը տանջանքն է, որ կարծիք թողով անցնում է նրա բոլոր գրութեաններին միջով:

Կ. Միքայէլեանը սիրող հայկական մօր պէս բացել է իր ծնած տիպերի տանջվող հոգիներին արեղարդով վերջերս: Եւ ինչ է ցուցել:

Մի, սարսափ, հոգեկան դատարկութիւն, տանջանք, ստորութիւն, մահ ու սարսափ, ցաւ, կսկիծ, գուրգու... որոնք որպէս միջնադարի կրթնոսի ու քրքրի են այդ տանջվող հոգիներին, ու կուլ են տուել ամեն ինչ, ամեն ցանկութիւն, մինչև անգամ Աստուծուն, և նա ամառացի է, դատարկվել:

Հոգին ճգնվում է, լալիս է, խնդում է, բայց նա դատարկ է: Նրա մէջ մահն է իր թեթեւ փունջը: ամենամեծ ու ծանր մեղքը այդ յուսանաւորումն է:

Նրա մարդ ժողովում Աստուծուն դադարաւրը, նրա մէջ գրուել է բարձրացումը յուսանաւորութեանը, որը մեծած ու խոլ օղակի մէջ սեղմում է հոգին...

Ել կեանք չը կայ...

Մերեք արեւը... Յուսանաւորութիւնը և միջնադարի է տիրում... Գանձի, քանի տաւապանք են կրել նրանք իրանց կեանքում... բայց նրանք ապրել են, որովհետեւ ունեն հաւատ դէպի Աստուծոյ, կար գաղափար, կար փայլող ու հանգստացող լուսն, որը խրախուսում ու կապում էր կեանքի հետ:

Իսկ այժմ մերի ձեռքերով, դատարկ հոգիներով նայում են միմյանը երկրին, որտեղից և ոչ մի օգնութեան ձայն չէ լսվում... Նրանք գրում են իրանց կրօնատուր, լալիս են, զարկում են և աշխատում են ազատվել մահվան թեթեւից, բայց ուստի անհաշիւ անգործում են:

Նրանք խորթ են բոլորին ու զարկում են միմյանը: Եւ միմյանը մէջ. «Ես մենակ եմ ու սարսափում եմ միմյանից»:

Նրանք անցնանքում համարձակ աղօթում էին, բայց յետոյ կամայաւոր և ծածուկ կերպով, իսկ յետոյ համոզված լինելով իրանց աղօթքի անգործութեանը, երես են դարձրել աղօթքից և կասեմ թէ զոհուում են բոլորին, որ մեզ համար ամեն ինչ միևնույն է, և թէ կորուստը անխուսափելի է, թող կորչենք:

Հայրիկ Տէր-Պողոսեան

ՆԱՍՏԱԿ ԻՄԲԱԿԻՄԻՍԵԱՆ

Պատմական հայագիտական հանձնաժողովի 1 մարտի

«Մշակի» 39-րդ համարում Քաղաքի ձեռք թողնելը գրում է՝ ի միջի այդոց և հետևելով. «Ուրմիայի լճի հաւաքութեան իրաւունքը ստացաւ Ռուսաստանի վաճառական Ջիբրայիլ Բուրախանը շահազորից: Նպատակով՝ դրամատիկ անձանց ընկերութեամբ: Եւ այդ»:

Այդ լուրի արթնում հարկ ենք համարում յայտնել, որ յիշույ ձեռնարկութեան մէջ մենք ոչ ոքի հետ ընկերակցութիւն չենք ունեցել և չենք էլ ունենալու:

Ի դեմս Աւետ. Տաշ. Բուրախանների ձեռք. Բուրախան

ՄԻ ՄԵՂԱԴԱՆԵՐԻ ԱՌԻԹՈՎ

«Русское Слово» լրագրի № 43-ում (22 փետր.) տպված է մի անտարբար նկատողութիւն հանգուցելով Սմբատ Շահադիլի գերեզմանի ներկայ վիճակի մասին:

Նորոգ վախճանված խաչքարների թագման ժամանակ, ոմանք այցելելով հանգուցելու բնաստեղծի գերեզմանը գտել են նրան չափազանց անշուք վիճակի մէջ: Այդ հանգուցելուց արցունքներ մոկել են նրանով, որ Մօսկվայի հայ գաղութը երկար ժամանակ ապաստել էր որ ժողովուրդից, որոնք հանգուցելուց անցել են ժողովուրդի 150,000-ի, շուտով կը կանգնեն մի մահաբան, հայ գաղութը էլ այդ մասին ի յիշելով էլ, բայց դարձաւ անհետանք է մնացել Ուստի և գաղութի անդամներից Ա. Ի. Թիքիւնը և Տէր-Մանուէլեանը վերադարձին իր յարուցիչ ժողովարարութեան անկողն, և հիմք կալ կարծելու, որ գաղութը, վերջապէս, այլ ևս չի ապաստի, որ մոտալուստ աղանդներից կտարանի իրանց պարտականութիւնը, այլ ինքն էլ ձեռնարկել իր դէպի բնաստեղծն ու հասարակաց գործիչն ունեցած պարտքը կատարելու գործին:

Այս նկատողութիւնը, որի միայն լուսնադաշնութիւնը մենք մէջ բերինք, պարտական է իր մէջ հանդուցելով Սմբատ Շահադիլի ժողովուրդի անհոգի, որոնց և մենք երեք մեղադրական կէտ, որոնց և մենք

այստեղ պատասխանում ենք. կէտ առ կէտ ի միմյանից հայ ընթերցողների և առհասարակ հետաքրքրողների:

Գերեզմանի անուր վիճակի մէջ է:

Ինչ անցել պարսկ անհոգ և անգործիկ ենք մեր Մօսկվայի բարեկամներից մէկին մի որոշ գումար գերեզմանը կարգի բերելու համար և ստացել ենք նրանից հաւաստիք, որ գերեզմանն արդէն կարգի է բերված և կարող է ապաստել մինչև մահաբանի գերեզմանը: Իսկ ի՞նչ, այժմ ձեռքի հաւաքութեան ու անձնակցի գերեզմանները նորից քայքայվել ու հողն ի՞նչ է, այդ մենք չը գիտենք, որովհետեւ Մօսկվայում չենք ապրում:

Ազգականների այդպէս անհոգ և անգործիկ թէ՛ ժողովուրդի են և ստացել հանգուցելուց 150,000-ի չափ մի գումար:

Առաջինից արդէն չենք Սրտաւառ նկատողութիւններ գրողներն եթէ գիտեն, որ հանգուցելու թողել է 150,000-ի, պէտք է անշուշտ իմանային և այն, որ նա թողել է 50,000-ի, պարտավորանքներից որոնց անհոգի ժողովուրդը պէտք է բաւարարուէ:

Իսկ տային ժողովուրդը հանգուցել, միջից արդէն շուտ մոտացվեց Տէր-Յակոբեանների աշխարհադուրը գործը: Իսկ ժողովուրդից անհոգութեան ու հասուցված պետական աճից անգործ և բազմաթիւ մահը ու խոշոր ծախքերն իր գումարից են հոգացվել: Եւ արդէն մնաց 150,000-ը:

Ժողովուրդը բնաստեղծն են, նրանք միմյան չը յայտարարում մահաբան չեն գրել հանգուցելու վրա, թէ՛ հայ ժողովուրդը այդ մահին յիշեցրել է նրանց:

Ժողովուրդը մոտալուստ չեն ու շատ լաւ գիտեն իրանց անկեղծ, նրանք կարողութեան չեն ունեցել և չունեն ոչ ոքու և ոչ հայ ժողովուրդի յիշեցնելու, ոչ անտարբար ինկատողութիւններ թողնելուց ցուցմունքներն և ոչ էլ զանազան թիքիչնանքի և Տէր-Մանուէլեանների կոչելին, որ կատարեն իրանց բարոյական պարտականութիւնները դէպի իրանց ազգականը, դէպի բնաստեղծն ու հասարակաց գործիչը:

Բոլոր պարտականութիւնները տեսնված են, պատուէրն արդէն տրված է, և մենք յոյս ունենք, որ բնաստեղծի գերեզմանն ոչ ոք, քան միայն անպետքների վերջը, դարձաւ կը լինի մի վայելուչ մահաբանութիւն:

Գործի այդքան ուշանալու պատճառն և՛ զի է ժողովուրդի գործի վրէժն անտարբար լինելով ժողովուրդի անհոգ և անգործ, զանազան գործարանների հետ, նկարը հայ նկարչի պարտականութիւնն է այն, որը համար հարկաւոր գործողութիւնները կատարելով, որ, ի հարկէ, շատ էլ շուտ չէր կարող կատարվել, վերջանալ:

Մենք իբրեւ հանգուցելու ժողովուրդից մէկը՝ ցանկանում ենք միայն, որ մինչև այսօր չենք կարողացել հանգուցել: Կատարել հանգուցելու եղբորն, որ նա հաստատուէ Արդիւն-Նազարեանի գրական ֆոնդին իրանից հասանելի բաժնի: Անհ մի ուշադրութեան արժանի՝ հանգուցելու, որի վրա և ուղղված պիտի լինի բոլոր արտաքինների նկատողութիւնները, և ոչ թէ այն հանգամանքի վրա, որի միակ պատճառն է թէ՛ մահ, որ ժողովուրդի անկալի անհոգութիւն, մի փոքր ուղ է ի կատար ածվում, և այսօր-էջուց ուղղվելու է:

Ե. Շահադիլ

ԲՈՒՍԱՐԱՆՈՒԹԵԱՆ ԲԱՐԵՆԱՆԵՐՈՒՆ

Վան, 11 փետրվար
Տարինիկ ի վեր հաւաքած քնիկ բուսարանական առաջնորդի հայ ընտրութիւնի ընտրաբանութիւնը մը պատրաստելու ձեռնարկում ըլլալով, և այս երկու աւելի չափով կատարելու ընկող. փափաքով, կը խնդրեմ թէ հայաշխարհի և թէ արտասահմանի մէջ բնակող բուսարանական բարեկամ բոլոր անհետներու, հասարակական հաստատութիւններու (մասնաբաժաններ, զբոսական և այլն) և խմբակներին, որ հաճին ինձի ժողովուրդի իրենց խորհուրդներով, ցուցմունքներով և ուրիշ բարոյական միջոցներով:

Նաև, եթէ իրենց թիւն իմ տրամադրութեան տակ դնեն ամեն անհոգի գործերը, այլով են և ժողովուրդները, ի պատշաճ կարգի վերադարձնելու պատճառով: Մասնաբաժան մեծ պէտք կալ գումարող բուսարանական ձեռնարկներու, ըլլան հայերէն թէ օտար լեզուներով, հին թէ նոր:

Գրեցի իմ բնակարաններն ալ մեծ չափով ներկ կրան հայաթիւնն այս ձեռնարկին, որ հիմք պիտի դառնայ հայ բուսարանութեան Տ. Զիթունի
Հասցէ՝ Վան, Տիգրան Զիթունի, Dikran Tchitouni, Van (Turquie):

ՕՐԱՅՆ ՆՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ռուսաց դիպլոմատիական շրջաններում կարակապապէս հերքվում են թիքիւրաց աղբիւրներից ըլլալը այն տեղեկութիւնները, իբր Ռուսաստանի և Իտալիան վերջերս մի համաձայնութեամբ:

Թիւն են ստորագրել, որի ոյժով առաջ նաւատարար պէտք է երեւայ Բոսֆորի մօտ, հէնց որ Իտալիան կը սկսէ Իտալիանի ռաբալիտութիւնը:

Արտասահմանեան մամուլի մէջ, ի թիւս թեկնածուներից, Պոլսի առաջ դեպքանի պաշտօնի համար, տալիս են նաև նախկին պրեմիեր կամ Վիտտէի անունը:

Կ. Պոլսից հեռագրում են «Neie Freie Presse»-ին. «Արտաքին գործերի միմյուր Ասիմ-բէյը մի ժամով այցելեց Չարիկովին. Յաւակցութիւն յայտնեց նրա հրաժարականի արթնով, ասելով որ նոր թիքիւրան նրա մասին կը պահէ շատ լաւ. յիշատակութիւն ինչպէս մի գիւնապաշտի մասին, որ նպատակը ռուս-թիքիւրական յարաբերութիւնների ամրապնդման»:

Թիքիւրացից ստացվում են դարձալ յուզել տեղեկութիւններ երեսասարգ-թիքիւրաց գործ դրած բնութիւնների մասին: Մինչև օրս ընտրվել են բացառապէս մահաբանական պատկերներ:

Կրեւնում եթէ նորից անկարգութիւններ բռնկվեն, կղզին գրաւելու են անգլիական զորքերը:

Արտասահմանեան մամուլի օրգաններից մի քանիսը մի նոր սենսացիոն լուր են հաղորդում, իբր Ռուսաստանը և Աւստրո-Ունգարիան զգալորի համաձայնութիւն են կապել Ալբանիայի վերաբերմամբ:

Իտալական «Տրիբունա» խորհուրդ է տալիս Իտալիային և Ռուսաստանին վարել միմյան բարեկամականութիւն:

Չիլական հանրապետութեան մէջ սկսվել են քաղաքական կուսակցութիւնների մրցում: Կուրբ երկու ուսիկ կուսակցութեան միջև է—նացիոնալիստների և սոցիալիստների:

Մոսկովական իշխանները վճռել են ընտրել Լուսնիկային մոսկովական ցեղերի գերագլուխ ներկայացուցիչ:

Բոստոնում Դիլ. մի խումբ բանւորներին միջև կատարել վճ ծախքը կոչիւնը արդարեւ տեղերը որոշելու հարցին արթնով: Վճի ժամանակ գործի հանկեցին դասակներ, և հետեւանք ստացվեց այն, որ 15 բանւոր վերադարձան:

Կուրբալիս այժմ պատկած է Կիլիկի պանիփրական բաժանումները նախկին պետը «պատեն» անթիւ ունեցաւ բանտարկվել և... իր անձի վրա կրել բանտի ծանր լեժիմի ազդեցութիւնը:

Գերմանական կաթիլները ներկայումս գաղափար խորհրդակցութիւններ է ունենում գործը և հաւատարմը ուսեղանցելու մասին:

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Գեներ. Հեռագրական. Գործ.

Կիլիկի Մարզաշէ կայարանում. ճանապարհորդական վազքը կանգնելուց յետոյ մի շարքա գործ պահանջ ժողովարանական ուսեղ. օգնեցին. Ապա, չարագործի և նրա երեք ընկերների հետապնդման ժամանակ վերադարձել մի պահակ ապանից չարագործներից մէկը: Միւս երկուսը սպանվել են զաւառով:

Գեներ. Գործ. Մարզիկայում. պաշտօնավարող դեպուս Բոսիկը, նշանակվեց նորից պաշտօնով Պորտուգալիա:

Դրոշմ. խմբագիրը մարտի 2-ի առաջնորդող յօդուածի համար ենթարկվեց 3 ամսով բանտարկութեան:

Համառուական աէրօկուրը ապրիլի վերջին կապակցվում է զարնապային թիքի աէրօպլաններով առաջ օդաչափների համար: Սկզբնական ու վերջնական կէտերը Պետերբուրգն է: Աէրօկուրը միջնորդում է 75,000 ռուբլի յոսկացել թիքից կազմակերպելու համար:

ԳՈՒՏՏԵՆԲԵՐԳ՝ ԳՐԱԽԱՆՈՒԹԻՄ ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ ԵՆ

Վէրք Հայաստանի, Ս. Արդիւնի (Էման հրատարակութիւն)	50 ր.
Վարդանի և արեւմտ իտալիան, Գրաստանի	1 » 50
Պատմութիւն հայոց գրականութեան, Լ. Մանուէլեանի, 4 ր.	1 » 80
Շնորհալ Յովնանի արդիւն, Ա. Չապանի	1 » 50
Գրեցի իրենց, թարգմ. Ս. Թաւադեանի	1 » 25
Գրեցի իրենց հայտարարութիւն, Տիգրէնեանի	3 » 50
Գրեցի իրենց, Պալասանի, երեք մասից	— 75
Կարգութեամբ, Դ. զիրք, Գ. Լեւոնեանի	2 » 50
Հուշ-Հուշք, դատական վեպ, թարգմ. Տիգրէլի	1 » —
Իսաուրի մը արեւմտեանը (Երբ ամուրէ էր), Չիֆթէ-Սարաֆի	— 70
Իսաուրեանի նուշեր, Լ. Մանուէլեանի	1 » —
Իսաուրի. հայոց գրականութեան, սկզբից մինչև իմ օրերը, Վ. Փափագեանի	1 » 50
Իսաուրի Յելիլի, Վարդանից պատիւագրով, Ազնիւեանի	— 75
Իրգանազգայն և իմ գործը (Շիրվանշահի պատիւը)	1 » 50
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	1 » 25 ր.
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » 25 ր.
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զարգարեանի	2 » —
Կարգաւոր ժողովութեան, հայ և օտար գրականութիւնից, Զ	